

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาระดับ คุณภาพชีวิตการทำงาน ความเครียดในงาน บรรยากาศองค์การ ของวิสัญญีพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ และสามารถทำนายคุณภาพชีวิตการทำงานของวิสัญญีพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุขได้ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 294 คน ผลการวิจัย นำเสนอด้วยตาราง ประกอบคำบรรยายตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของวิสัญญีพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ 2 คุณภาพชีวิตการทำงาน ความเครียดในงาน และบรรยากาศองค์การของวิสัญญีพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความเครียดในงาน และบรรยากาศองค์การ กับคุณภาพชีวิตการทำงานของวิสัญญีพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ 4 ตัวแปรที่สามารถทำนายคุณภาพชีวิตการทำงานของวิสัญญีพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของวิสัญญีพยาบาลโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของวิสัญญีพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (ปี) ($M = 42.52$, $SD = 7.55$, ต่ำสุด = 24 ปี สูงสุด = 59 ปี)		
น้อยกว่า 30 ปี	5	1.7
30 – 39 ปี	109	37.1
40 – 49 ปี	116	39.4
50 ปีขึ้นไป	64	21.8

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	104	35.4
คู่	168	57.1
หม้าย/หย่า/แยก	22	7.5
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าปริญญาตรี	270	91.8
ปริญญาโท	24	8.2
ประสบการณ์ในการทำงานเป็นพยาบาลวิชาชีพ (ปี)		
(M = 14.47, SD = 8.49 ต่ำสุด = 1 ปี สูงสุด = 35 ปี)		
1- 10 ปี	109	37.1
11 – 20 ปี	111	37.8
21 – 30 ปี	68	23.1
31 – 40 ปี	6	2.0

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในช่วง 40 – 49 ปี (ร้อยละ 39.4) รองลงมา คืออายุอยู่ในช่วง 30 – 39 ปี (ร้อยละ 37.1) มีสถานภาพคู่ (ร้อยละ 57.1) ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าปริญญาตรี (ร้อยละ 91.8) และมีประสบการณ์ในการทำงานเป็นพยาบาลวิชาชีพ 11 – 20 ปี (ร้อยละ 37.8) รองลงมาคือ 1-10 ปี (ร้อยละ 37.1)

ตอนที่ 2 คุณภาพชีวิตการทำงาน ความเครียดในงาน และบรรยากาศองค์การของวิสัญญีพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของวิสัญญีพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำแนกรายข้อ รายด้าน และโดยรวม

คุณภาพชีวิตการทำงาน	M	SD	ระดับ
ด้านความสมดุลของชีวิต (โดยรวม)	3.28	0.92	ปานกลาง
1. มีความสุขกับการใช้เวลาในชีวิตส่วนตัว และชีวิตการทำงาน	3.54	0.82	สูง
2. ตารางเวลาปฏิบัติงานไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตในด้านครอบครัว	3.26	1.02	ปานกลาง
3. มีเวลาในการพักผ่อนหรือทำกิจกรรมที่ชื่นชอบอย่างเพียงพอในแต่ละวัน	3.18	0.93	ปานกลาง
4. มีเวลาในการให้การดูแลบุคคลในครอบครัว/ญาติ/ผู้ใกล้ชิดได้เป็นอย่างดี	3.15	0.90	ปานกลาง
ด้านการออกแบบงาน (โดยรวม)	3.48	0.75	ปานกลาง
5. มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการทำงาน	3.60	0.73	สูง
6. มีโอกาสสร้างสรรค์นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพ	3.53	0.72	สูง
7. ปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายมีความเหมาะสมกับช่วงเวลาในการปฏิบัติงาน	3.32	0.81	ปานกลาง
ด้านบริบทการทำงาน (โดยรวม)	3.14	2.72	ปานกลาง
8. มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติ	3.37	0.75	ปานกลาง
9. มีระบบความปลอดภัยในการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคในหน่วยงาน	3.32	0.80	ปานกลาง
10. มีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น บ้านพัก การรักษาพยาบาล	2.73	1.17	ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

คุณภาพชีวิตการทำงาน	M	SD	ระดับ
ด้านคุณค่าและความมั่นคงในงาน (โดยรวม)	3.46	0.80	ปานกลาง
11. งานที่ทำเป็นที่ยอมรับของสังคม	3.89	0.67	สูง
12. งานที่สามารถที่จะทำต่อไปอีกจนกว่าจะลาออก หรือเกษียณอายุ	3.52	1.02	สูง
13. งานที่ได้รับคำยกย่องชมเชยจากผู้รับบริการอยู่ เสมอ	3.36	0.65	ปานกลาง
14. งานที่ได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม	3.11	0.87	ปานกลาง
โดยรวม	3.34	1.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของวิสัญญีพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุขโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.34$, $SD = 1.30$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการออกแบบงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 3.48$, $SD = 0.75$) รองลงมาคือ ด้านคุณค่าและความมั่นคงในงาน ($M = 3.46$, $SD = 0.80$) ด้านความสมดุลของชีวิต ($M = 3.28$, $SD = 0.92$) ส่วนด้านบริบทการทำงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M = 3.14$, $SD = 2.72$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่ว่ามีความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 3.37$, $SD = 0.75$) รองลงมาคือ งานที่ได้รับคำยกย่องชมเชยจากผู้รับบริการอยู่เสมอ ($M = 3.36$, $SD = 0.65$) ส่วนข้อที่ว่ามีโอกาสแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูง ($M = 3.60$, $SD = 0.73$) รองลงมาคือ ข้อที่ว่ามีความสุขกับการใช้เวลาในชีวิตส่วนตัว และชีวิตการทำงาน ($M = 3.54$, $SD = 0.82$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเครียดในงานของวิสัญญีพยาบาล
โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำแนกรายข้อ รายด้าน และโดยรวม

ความเครียดในงาน	M	SD	ระดับ
ด้านปริมาณงาน (โดยรวม)	3.31	0.96	ปานกลาง
1. งานด้านเอกสาร และการบันทึกรายงานมีมากเกินไป	3.72	0.86	สูง
2. จำนวนผู้ป่วยที่ต้องดูแล มีจำนวนมากเกินมาตรฐาน	3.34	0.88	ปานกลาง
3. ต้องทำงานติดต่อกันหลายวัน หรือขึ้นปฏิบัติงานในวันหยุด	2.88	1.13	ปานกลาง
ด้านปัญหาในองค์กร และการจัดการ (โดยรวม)	2.99	0.99	ปานกลาง
4. หน่วยงานได้รับงบประมาณสนับสนุนน้อย	3.45	0.96	ปานกลาง
5. ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานมีน้อย	3.19	1.03	ปานกลาง
6. โครงสร้างและสายการบังคับบัญชาในหน่วยงานไม่ชัดเจน	2.34	0.97	ต่ำ
ด้านสัมพันธภาพในงาน (โดยรวม)	2.14	0.88	ต่ำ
7. การยอมรับจากแพทย์ และผู้ร่วมวิชาชีพอื่น	2.30	0.94	ต่ำ
8. ความขัดแย้งกับผู้ร่วมงานในเรื่องงาน	2.14	0.85	ต่ำ
9. ผู้ป่วยและญาติกดดันในเรื่องงาน	2.03	0.84	ต่ำ
ด้านสภาพการทำงาน (โดยรวม)	3.15	1.07	ปานกลาง
10. ระบบการถ่ายเทอากาศในหน่วยงาน	3.49	1.00	ปานกลาง
11. เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการทำงาน	3.00	1.04	ปานกลาง
12. สถานที่ทำงานเก่า คับแคบ	2.98	1.16	ปานกลาง
โดยรวม	2.90	0.98	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ความเครียดในงานของวิสัญญีพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุขโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.90$, $SD = 0.98$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับความเครียดในงานสูงสุด ได้แก่ ด้านปริมาณงาน ($M = 3.31$, $SD = 0.96$) รองลงมาคือ ด้านสภาพการทำงาน ($M = 3.15$, $SD = 1.07$) ส่วนด้านสัมพันธภาพในงานมีค่าเฉลี่ยต่ำ ($M = 2.14$, $SD = 0.88$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า งานด้านเอกสารและการบันทึกรายงานมี

มากเกินไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($M = 3.72$, $SD = 0.86$) รองลงมาคือ ระบบการถ่ายเทอากาศใน
หน่วยงาน ($M = 3.49$, $SD = 1.00$) ส่วนผู้ป่วยและญาติกดดันในเรื่องงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
ต่ำสุด ($M = 2.03$, $SD = 0.84$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบรรยาการองค์การของวิสัญญีพยาบาล
โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

บรรยาการองค์การ	M	SD	ระดับ
ด้านโครงสร้างองค์การ (โดยรวม)	4.00	0.71	สูง
1. กำหนดสายการบังคับบัญชาเป็นลายลักษณ์อักษร	4.03	0.75	สูง
2. กำหนดขอบเขตในการปฏิบัติงานของบุคลากร	4.02	0.70	สูง
ด้านมาตรฐานงาน			
3. กำหนดระเบียบการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นลาย ลักษณ์อักษร	3.95	0.70	สูง
ด้านมาตรฐานงาน (โดยรวม)	4.01	0.67	สูง
4. มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติตามนโยบายและ มาตรฐานงาน	4.03	0.68	สูง
5. มีการปรับปรุงการปฏิบัติงาน	4.02	0.65	สูง
6. กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้เป็นลายลักษณ์ อักษร	3.97	0.69	สูง
ด้านความรับผิดชอบ (โดยรวม)	3.79	0.68	สูง
7. มีโอกาสใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่าง เต็มที่	3.98	0.67	สูง
8. มีส่วนร่วมในการควบคุมคุณภาพการทำงาน	3.71	0.66	สูง
9. มีส่วนในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน	3.68	0.72	สูง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

บรรยาการองค์การ	M	SD	ระดับ
ด้านการยอมรับ (โดยรวม)	3.23	0.84	ปานกลาง
10. การลงโทษเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ	3.38	0.82	ปานกลาง
11. มีหลักเกณฑ์ในการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง	3.25	0.83	ปานกลาง
12. ระบบการให้รางวัลชัดเจน ยุติธรรม และเปิดเผย	3.06	0.87	ปานกลาง
การสนับสนุน (โดยรวม)	3.83	0.76	สูง
13. มีการทำงานเป็นทีม	3.92	0.75	สูง
14. หัวหน้างานสนับสนุน และส่งเสริมในการปฏิบัติงาน	3.83	0.79	สูง
15. มีการเอื้ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน	3.72	0.74	สูง
ด้านข้อผูกพัน (โดยรวม)	4.11	0.75	สูง
16. มีความภูมิใจที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน	4.18	0.75	สูง
17. มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน	4.13	0.68	สูง
18. มีความรัก และผูกพันหน่วยงาน	4.03	0.82	สูง
โดยรวม	3.83	0.74	สูง

จากตารางที่ 7 พบว่า บรรยาการองค์การของวิสัญญีพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยรวม อยู่ในระดับสูง ($M = 3.83$, $SD = 0.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับบรรยาการองค์การสูงสุด ได้แก่ด้านข้อผูกพัน ($M = 4.11$, $SD = 0.75$) รองลงมา คือ ด้านมาตรฐานงาน ($M = 4.01$, $SD = 0.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความภูมิใจที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($M = 4.18$, $SD = 0.75$) รองลงมาคือ ข้อที่มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน ($M = 4.13$, $SD = 0.68$) ส่วนข้อที่ว่า การลงโทษเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.38$, $SD = 0.82$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า มีหลักเกณฑ์ในการเลื่อนขั้นตำแหน่ง ($M = 3.25$, $SD = 0.83$)

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดในงาน และบรรยากาศองค์การ กับคุณภาพชีวิตการทำงานของวิสัญญีพยาบาลโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างความเครียดในงาน และบรรยากาศองค์การกับคุณภาพชีวิตการทำงานของวิสัญญีพยาบาลโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน	
	ความเครียดในงาน	บรรยากาศองค์การ
คุณภาพชีวิตการทำงาน	-.501**	.505**

**p < .01

จากตารางที่ 8 พบว่า ความเครียดในงานมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับคุณภาพชีวิตการทำงานของวิสัญญีพยาบาลโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ($r = -.501$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนบรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับคุณภาพชีวิตการทำงานของวิสัญญีพยาบาลโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ($r = .505$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 ตัวแปรที่สามารถทำนายคุณภาพชีวิตการทำงานของวิสัญญีพยาบาลโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ผู้วิจัยทำการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และพบว่า 1) ตัวแปรต้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปรตาม 2) การกระจายของค่าความคลาดเคลื่อนเป็นแบบปกติ ไม่มี Outliers ซึ่งทดสอบจากผลการทำ Scatter Plot ระหว่างค่าที่ทำนายได้จากสมการถดถอย และค่าความคลาดเคลื่อน พบว่า มีการกระจายอย่างสมมาตร 3) ไม่มี Multicollinearity โดยการวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficients) ระหว่างความเครียดในงานกับบรรยากาศองค์การเท่ากับ .22 ซึ่งน้อยกว่า .85 จึงถือว่าไม่เกิด Multicollinearity นอกจากนี้ได้ค่า Tolerance = 0.95 ค่า VIF = 1.96 จึงถือว่าไม่เกิด Multicollinearity จากนั้นทำการวิเคราะห์หาอำนาจทำนายคุณภาพชีวิตการทำงานของ

วิสัญญีพยาบาลโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุขของความเครียดในงาน และ
บรรยากาสองคํการ ได้ผลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ทำนายคุณภาพชีวิตการทำงานของ
วิสัญญีพยาบาลโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ตัวแปรทำนาย	b	SE.b	Beta	t	p
บรรยากาสองคํการ	0.333	0.37	.413	8.966	< .001
ความเครียดในงาน	-0.454	0.51	-.408	-8.846	< .001
ค่าคงที่ = 39.767					
R = .642	R ² = .413	Adjust R ² = .409	F = 102.272	P < 0.001	

จากตารางที่ 9 พบว่า บรรยากาสองคํการ และความเครียดในงาน สามารถทำนายคุณภาพ
ชีวิตการทำงานของวิสัญญีพยาบาลโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุขได้
ร้อยละ 41.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายสูงสุด คือ
บรรยากาสองคํการ (Beta = .413) ผลการศึกษาสามารถเขียนเป็นสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ
และสมการในรูปคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

คุณภาพชีวิตการทำงาน = 39.767 + 0.333 (บรรยากาสองคํการ) - 0.454 (ความเครียดในงาน)

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

Z_{คุณภาพชีวิตการทำงาน} = .413 Z_{บรรยากาสองคํการ} -.408 Z_{ความเครียดในงาน}